

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

149. De Beneficiis, materia Orationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

ignorantes, an ad portum salutis pervenire valeamus. Infelices, inquam, quorum vita est in exilio, vita in periculo, finis in dubio: nescientes finem nostrum, quia omnia in futurum reservantur incerta. Adhuc in pelagi fluctibus versamur, suspirantes ad te portum maris. O patria nostra, patria secunda, à longè te videmus, ab hoc mari te salutamus, ab hac valle ad te suspiramus, & nitimur cum lacrymis, si quomodo ad te perveniamus. Spes humani generis, Christe Deus de Deo, refugium nostrum, & virtus, cujus lumen à longè inter caliginosas nebulas super maris procellas, quasi stellæ maris radius oculos nostros irradiat, ut dirigamus ad te portum. Guberna, Domine, navem nostram tua dextera, clavo crucis tuæ, ne pereamus in fluctibus, ne nos demergat tempestas aquæ, nec absorbeat nos profundum, sed unco Crucis terræ nos ab hoc pelago ad te solamen unicum nostrum, quem à longè quasi stellam matutinam, & Solem justitiæ vix lachrymantibus oculis in littore cælestis patriæ nos expectantem videmus. En ad te clamamus redempti tui: sed & nunc exules tui, quos pretioso sanguine redemisti, Exaudi nos, salutaris nos, spes omnium finium terræ, & in mari longè. In mari turbulento versamur: tu in littore stans, aspicias pericula nostra: salvos nos fac propter nomen tuum. Da nobis, Domine, inter Scyllam, & Charybdim ita tendere, & tenere medium, ut utroque periculo evitato, salvâ nave, & mercibus, securi perveniamus ad portum.

DE BENEFICIIS,
materia Orationis.

PUNCTUM CXLIX.

D. Bern. ser.
14. in Psal.
Qui habitat.

Bernard. Agamus gratias factori nostro, benefactori nostro, Redemptori nostro, remuneratori nostro. Secundum corpus te fecit egregiam creaturam, sed secundum animam magis, ut
Speranza Scriptura selecta.

A pote imagine Creatoris insignem, rationis participem, capacem beatitudinis sempiternæ. Porro secundum ambo-
Beneficiorum Dei in homines pulchra ex-pensio.
mul præ cæteris creaturis maximè admirandam, coherentem sibi in omni comprehensibili artificio, investigabili sapientia Conditoris. Itaque tam magnum hoc donum, quàm magna res homo. Sed quàm gratuitum putas? Planum est, quod nihil antè promeruit, qui penitus nihil fuit. An postea sperabatur, gratiam retributurus auctori? *Dixi Domino: Deus Psal. 17. meus es tu, quoniam honorum meorum non eges.* Quidni gratias agam? Si quis oculorum lumen, si quis usum aurium, si quis manuum, si quis pedem tibi præpeditum aliquo modo reparasse videretur, si quis soporam quavis occasione excitasse in te rationem, quis non alius tibi vehementissimè succenseret, si quando fortè beneficij huius immemorem, aut benefactori deprehendisset ingratum?

C Ne hoc quidem (licet maximo) contentus munere, qui dedit, ut esses, qui antea non fueras, adjecit etiam, unde substiteres, qui jam eras; nec minus liberaliter hoc, quàm illud mirabiliter est operatus. *Faciamus, inquit, hominem ad imaginem, & similitudinem nostram. Quid verò postea? Et præsiti piscibus maris, & bestiis terræ; nam & cælestia sese elementa in usus creasse tuos antea docuerat.* Nempe facta memorantur, ut essent in signa, & tempora, & dies, & annos. Cui putas? Nulli utique, nisi tibi. Cætera siquidem omnes creaturæ, aut in nullo egent his omnibus, aut non intelligunt ea. Quam verò copiosus in secundo hoc beneficio, quàm liberalissimus fuit! Quanta largitus est ad sustentationem, quanta ad eruditionem, quanta ex hoc jam ad correptionem, quanta etiam ad delectationem? Verum hæc duo gratis, & dupliciter gratis fecit, sine merito tuo, sine labore suo, nempe: *Dixit, & facta sunt.* An ideo minus devotus, minus obnoxius, minus gratus es, quod hæc quidem sicut pro nihilo, ita de nihilo fecit? Perverti cordis est occasiones ingratitudinis vestigare. Nemo id facit, nisi qui etiam gratis esset ingratus.

Cæterum ex hoc jam tertium opus tuum
Nunc redem-

redemptionis attende. Non est velamen exultationis, laboratum prorsus in ea. Gratis hoc quoque praestitum est, sed gratis, quod ad te pertinet: nam quod ad illam, planè non gratis. Salvus factus es pro nihilo, non de nihilo tamen. Quid ad hæc dormitat affectio? immò verò mortua est illa, non dormit, quæ huic beneficio non responderet, quæ se totam non effundit in gratiarum actionem, & vocem laudis. Itaque fecit te Deus tuus, fecit tam multa propter te, & semetipsum. *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis.*

Beneficio redemptionis qui non respondet, mortuus est.

Ioan. 1.

Quid adhuc restat? factus est ipse tecum caro una, te quoque secum faciet spiritum unum. Non recedant hæc quatuor à corde tuo, non ab ore tuo, non à memoria, non ab affectione. Hæc cogita semper, in his jugiter delectare.

D. Aug. Sol. 7.

August. de multiplicibus beneficiis Dei: Miser ego, Deus meus, quantum teneor diligere te, ostende mihi. Quantum debeo laudare te, demonstra mihi. In te, Domine, desuper voce grandi in interiorum autem cordis mei: doce me, & collaudabo te: qui creasti me, cum nihil essem: qui illuminasti me, cum in tenebris essem: qui resuscitasti me, cum mortuus essem: qui pavisti me à juventute mea omnibus bonis tuis. Et unde hoc mihi, ô Creator cæli, & terræ, & abyssi, qui bonorum meorum non indige? Unde hoc mihi, quod sic dilexisti me? O Sapientia, quæ aperis os utrorum: ô Verbum, per quod facta sunt omnia, aperio meum: da mihi vocem laudis, ut enarrem omnia beneficia tua, quæ mihi. Domine, à principio contulisti. Ecce enim sum, quia tu creasti me, & quod me creares, & in numero creaturarum tuarum numerares, ab æterno tu præordinasti, antequam quidquam faceres à principio, antequam extenderes cælos, necdum erant abyssi, adhuc terram non feceras, nec montes fundaveras, necdum fontes eruerant: antequam hæc omnia, quæ fecisti per verbum, faceres, me creaturam tuam fore, certissima veritatis tue providentia prævidisti, & esse me creaturam tuam voluisti. Et unde hoc mihi, Domine benignissime, Deus

altissime, Pater misericordissime, Creator potentissime, & semper mitissime? quæ mea merita, quæ mea gratia, ut complaceret ante conspectum tuæ magnificentæ majestatis creare me?

Non eram, & creasti me. Nihil fueram, & de nihilo me aliquid fecisti. Quale autem aliquid? (ô puncta ex quibus infinitæ meditationum lineæ protrahantur!) quale aliquid? Non stillam aquæ, non ignem,

non avem, vel piscem, non serpentem, vel aliquid ex brutis animalibus, non lapidem, vel lignum, non ex eorum genere, quæ tantum habent esse, vel ex eorum, quæ tantum esse possunt, & crescere: non ex eorum genere, quæ tantum esse, & crescere, & sentire possunt, sed super omnia hæc voluisti, me esse ex his, quæ tantum habent esse, quia sum, & ex his, quæ tantum habent esse, & crescere, quia sum, & cresco, & ex his, quæ sunt, crescunt, & sentiunt quia sum, cresco & sentio. Et paulominus patem me creasti Angelis, quia rationem te cognoscendi cum ipsis à te communem accepi. Sed paulominus utique dixi, nam illi tuam felicem notitiam jam habent per speciem, ego autem per speciem illi facie ad faciem; ego per speculum in ænigmate: illi plene; ego autem ex parte. *Sed cum venerit, quod perfectum est, evacuabitur quod ex parte est.* Et

quidnam prohibebit nos non esse minores paulominus ab Angelis, immò per omnia pares, & æquales Angelis? nempe & hoc veritas tua dicit: *Æquales sunt Angelis, & filij Dei sunt.* Verè quidem erunt filij Dei, quia filius hominis factus est Filius Dei. Hoc utique consideranti mihi fiducia est dicere, non homo minor paulominus est ab Angelis, non utique tantum æqualis Angelis, sed superior Angelis: quia homo Deus, & Deus homo, non Angelus.

Et infra: Potuit manus tua, Domine, me lapidem, vel avem, vel serpentem, vel belluam aliquam creare, & scivit, sed noluit propter suam bonitatem. Quare ergo ego non sum lapis, vel arbor, vel aliqua belluam quia sic ordinavit bonitas tua, & ut hæc ordinaret, non præcesserunt merita mea, ô incendium! ô flammam!

Iterum

Iterum de beneficiis Dei: Ego autem filius ancilla tua his meis pauperulis confessionibus confitear tibi, & rediam ad mentem meam omnia bona, quae fecisti mihi à iuventa mea, omni vita mea, Scio namque, quod ingratitude multum tibi displiceat, quae est radix totius mali spiritualis, & ventus quidam desiccans, & urgens omne bonum, obstruens fontem divinae misericordiae tuae super hominem. Ergo, Domine, gratias tibi agam, ne sim ingratus tibi, liberator meus, quoniam liberasti me.

Quoties iam me absorberat ille Draco? & tu Domine, ab ore eius extraxisti me! Quoties ego peccavi, & ipse paratus fuit deglutire me? sed tu, Domine Deus meus, defendisti me. Cum contra te inique agebam? cum tua mandata frangebam, itabat ipse paratus, ut me raperet ad Infernū, sed tu prohibebas. Ego te offendebam: & tu me custodiebas. A te recedebam, & inimico meo me exhibebam: tu ipsum, ne me acciperet, deterebas. Hæc mihi tu Domine beneficia conferebas: & ego miser non cognoscebam. Sic enim me multoties à faucibus Diaboli liberaſti, de ore leonis eripuisti, & ab Inferno, licet nescientem, me multis vicibus reduxisti. Descendi enim usque ad portas Inferni, & ne illoc irrarem, tu me tenuisti. Appropinquabam usque ad portas mortis, & ne me ipsæ caperent, tu fecisti.

De morte etiam corporis sapius eruisti me, Salvator meus, cum graves morbi tenerent me, cum fui in periculis multis, per mare, per terras, ab igne, & gladio, & ab omni periculo liberans, semper mihi astans, & misericorditer salvans. Sciebas tu quidem, Domine, quia, si tunc mors me occupasset, Infernus animam meam suscepisset, & perpetuū damnatus fuisset: sed tua misericordia, & tua gratia prævenit me, eripiens me de morte corporis, & de morte animæ, Domine Deus meus.

Hæc & multa mihi tua alia beneficia exhibuisti, & ego eram cæcus, & non cognovi, donec illuminasti me. Nunc igitur, lux animæ meæ, Domine Deus meus, vita mea, per quam vivo: lumen oculorū meorum, per quod video: en illuminasti

me, & cognosco te: quia vivo per te, & gratias ago tibi, licet viles, & exiles, & impares beneficiis tuis, quales habet mea fragilitas, offero: quoniam tu es solus Deus meus, Creator meus benignus, qui amas nostras animas, & nihil odisti eorum, quæ fecisti. En ego primus inter peccatores, quos salvasti, ut exemplum aliis tribuam benignissimæ pietatis tuæ. Confitear tibi beneficia tua magna: quoniam eripuisti me de Inferno inferiori semel, & secundo, & tertio, & centies, & millies: & ego semper ad Infernum tendebam, & tu me semper reducebas, & iuste millies damnasses me, si voluisses. Noluit, quia amas animas: Et dissimulas peccata hominum propter penitentiam. Nunc ergo video hæc, Domine Deus meus, & cognosco per lumen tuū: & deficit anima mea in misericordia tua magna, quæ est super me: quoniam eripuisti animam meam ex Inferno inferiori, & me ad vitam reduxisti. Totus enim eram in morte, totum me resuscitasti. Tuū igitur sit totum id, quod vivo, & totus totum me tibi offero. Totus spiritus, totum cor, totum corpus, tota vita mea vivat tibi, vita mea dulcis: quoniam totum me liberaſti, ut totum me possideres: totum me fecisti, ut totum me rehabereres.

Diligam te igitur, Domine, virtus mea, Diligam te, ineffabilis exultatio mea: & vivat jam non mihi, sed tibi tota vita mea, quæ perierat in miseria mea, resuscitata est in misericordia tua, qui es Deus misericors & miserator, & multæ misericordiae in millia his, qui diligunt nomen tuum. Idcirco, Domine Deus meus, sanctificator meus, iussisti in lege tua, ut diligam te toto corde meo, tota anima mea, tota mente mea, tota fortitudine mea, & totis viribus meis, & etiam ex intimis medullis cordis mei, omnibus horis, & momentis, quibus fruor bonis misericordiarū tuarū, quoniam semper peritem, nisi quia semper regis me; semper moterer, nisi quia semper me vivificas, & omni momento me tibi obligas, dum omni momento mihi tua magna beneficia praestas. Sicut ergo nulla hora est, vel punctum in omni vita mea, quo tuo beneficio non utar; sic nullum debet esse

Nun 2 esse

Beneficium
conservationis
ab infestis
animabus da-
emonis, & pe-
riculis inferni.

Beneficium
conservationis
ab aliis corpo-
ris periculis.

esse momentum, quo te non habeam ante oculos in mea memoria, & te non diligam ex omni fortitudine mea. O ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris! O amor, qui semper ferves, & nunquam tepescis, accende me! Accendar, inquam, totus à te, ut totus diligam te: minus enim te amat, qui tecum aliquid amat, quod non propter te amat. Diligam te, Domine, quoniam tu prior dilexisti me. Jubes te diligenda, quod jubes. & jube, quod vis.

At unde mihi verbum, ut explicem signa dilectionis tuæ maxime erga me propter innumera beneficia tua, quibus à principio educaſti me? Post beneficium nempe, creationis, quando in principio de nihilo ad imaginem tuam creasti me, honorificans, & exaltans me inter eas creaturas, quas fecisti, & nobilitans lumine vultus tui, qui signasti superliminare cordis mei: quo ab insensibilibus pariter, & sensibilibus brutis discrevisti me, & paulominus ab Angelis minuiſti. Parum & hoc fuit ante conspectum Divinitatis tuæ, quoniam quotidianis, & singularibus, maximisque donariis tuorum beneficiorum me sine intermissione nutrivisti, & quasi filium tuum parvulum, tenellum uberibus tuæ consolationis lactasti, & confortasti me: ut enim tibi totus servirem, omnia, quæcunque fecisti, in meum servitium tradidisti. Omnia sub pedibus hominis subjecisti, ut solus homo totus tibi subiceretur. Et ut tuus totus homo esset, super omnia dominatus est homo. Exteriora nempe pro corpore cuncta creasti, ipsum verò corpus pro anima, animam verò pro te, ut tibi soli vacaret, & te solum amaret, possidens te ad solatium, inferiora verò ad servitium.

De beneficiis Incarnationis, Nativitatis, &c.

PUNCTUM CL.

Nisquam Angelos apprehendit; sed semen Abrahamæ apprehendit. Hinc Angelus

A ille ad Joannem: *Videte feceris, conservus Apoc. 19; enim tuus sum, Deum adora.* Ubi Gregor. D. Gregor. Quid est, quod ante Redemptoris adventum Angeli ab hominibus adorantur, & Evang. tacent; postmodum verò adorari refugiunt, nisi quod naturam nostram, quam prohibitus prius despexerant, postquam hanc super se assumptam conspiciunt, prostratam sibi videre pertimescunt, nec jam sub se velut infimam contemnere ausi sunt, quam super se, videlicet, in cæli Rege venerantur, nec habere dedignantur hominem socium, qui super se adorant hominem Deum?

Hinc & sancta illa quatuor animalia, Ezech. I. dum super firmamentum similitudinem hominis vident, pennas quasi in stuporem, ac cæstasim rapta demittunt.

Hanc mihi (quamvis alienigenam, & Pater) accipe, quia placuit oculis meis. O dignationem! Iud. 14.

C Apparuit benignitas, & humanitas Salvatoris nostri Dei. Græc. Apparuit amor hominum: non ex operibus iustitiis, qua fecimus nos. Quis unquam sub hominis forma Deum crederet? Sed verè tu es Deus absconditus, Deus Israël Salvator. Domine, quis credidit auditui nostro, & brachium Domini cui revelatum est? & ascendet sicut virgultum coram eo. Græc. Sicut puer lactens coram eo, & sicut radix de terra in via, scilicet Virgine. Quis credidit auditui nostro? Ergone putandum est, quod verè Deus habet super terram? Euseb. Caesar. de præp. Evang.

Vt faceret opus suum (redemptionem nostram, sic Gregor. & Hugo Card.) alienum opus ejus, ut operetur opus suum, peregrinum est opus ejus ab eo. Quidnam hoc? Enigma? Solvat amor: si enim spectes amorem ejus, ac misericordiam, nostræ carnis assumptionis est opus suum: ut si Dei naturam spectes, quidnam alienum magis, ac peregrinum?

Verè, verè Cyprianus. In cæteris mirabilibus quocunque modo aliqua satisfaciunt rationes, hic solum me completitur stupor. Damasc. Puer hic Deus est? Gen. 15. Domine Deus (verba Abrahamæ) Hebr. Adonai ichovitch, quod est, parvulus Deus, vel Deicule. O excessum! & stuporem! ineffabilis ille, incomprehensibilis, & im-